

Bożonarodzeniowa przemiana

CEL EDUKACYJNY

Uczniowie na podstawie analizy zdjęcia i innych źródeł przeprowadzają ocenę zdarzenia, którym żołnierze amerykańscy przypisali Niemcom odpowiedzialność zbiorową za zbrodnie wojenne Niemców nazistowskich i zastanowią się, jak ten czyn postrzegali i widzą sami Niemcy.

SŁOWA KLUCZOWE

Czechosłowacja w latach 50.
propaganda
życie codzienne
stosunek do przeszłości
formułujemy uzasadnioną odpowiedź

ĆWICZENIE

ZALECANE KROKI

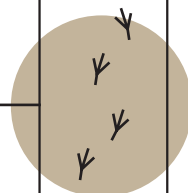
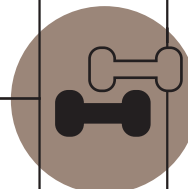
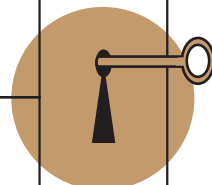
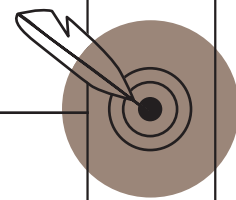
1. WYŚLUCHANIE PRZEMÓWIENIA I ANALIZA ZDJĘĆ

Wysłuchanie przemówienia, oglądanie zdjęć za pomocą lupy i czytanie opisów.

Uczniowie powinni z przemówienia i opisów poznać, że przemawia Prezes Rady Ministrów, tzn. osoba na wysokim stanowisku. Może im tonem głosu przypominać osobę starszą, szanowaną – ktoś taki, jak dziadek, przemawia do dzieci z pozycji naturalnego autorytetu, mówi spokojnie, przekonująco, opiekuńczo (jakby je ostrzegał, że całe życie żyli w zakłamaniu). Z drugiego zdjęcia uczniowie dowiedzą się, jak mogło przebiegać spotkanie z Dziadkiem Mrozem.

2. ANALIZA PRZEMÓWIENIA

Zapisywanie zmian, które przedstawia Antonín Zápotocký, do obrazu Pokoj lidem dobré vůle (Pokój ludziom dobrej woli) Josefa Lady i ich opis.

Obrazek świąt Bożego Narodzenia służy jako przestrzeń do pracy, która pomaga uświadomić sobie i wizualizować treści przemówienia. Uczniowie mogliby zaznaczyć następujące zmiany:

- skreślić żłóbek, wołka i osiołka;
- Jezuska zmienić na Dziadka Mroza ubranego w futro i baranicę,
- Gwiazdę Betlejemską zastąpić czerwonymi gwiazdami symbolizującymi sukcesy planu pięcioletniego – im więcej gwiazdek, tym więcej zadań roboczych zostało wykonanych i tym więcej będzie podarunków.

3. INTERPRETACJA PRZEMÓWIENIA I

Uczniowie na podstawie wcześniejszej analizy przemówienia odpowiadają w polu tekstowym na pytanie: **Dlaczego komuniści chcieli zmienić czeską tradycję bożonarodzeniową?**

Uczniowie mogą formułować różne myśli, np.

- inspiracje Związkiem Radzieckim, podobnie jak w innych sektorach,
- tłumienie idei chrześcijaństwa, zamiast świętowania narodzin Jezusa, święto stało się świętem pracy (czym więcej rodzice pracują, tym więcej jest podarunków),
- nacisk na wzbogacanie się ludu pod przywództwem partii komunistycznej – Dziadek Mróz, w przeciwieństwie do Jezuska, nie jest biedny,
- starania o zjednoczenie, wpływanie i kontrolowanie absolutnie wszystkiego, włącznie z tym, co ludzie robią w domu.

4. INTERPRETACJA PRZEMÓWIENIA II

Uczniowie na podstawie wcześniejszej analizy przemówienia odpowiadają w polu tekstowym na pytanie: **Dlaczego, Twoim zdaniem, zmiana tradycji bożonarodzeniowej się nie powiodła?**

Uczniowie mogą formułować różne hipotezy, np.:

- Jezusek był miłszy i atrakcyjniejszy dla dzieci niż Dziadek Mróz,
- bogactwo się nie pojawiło,
- tradycja czeskich świąt Bożego Narodzenia była bardzo głęboko zakorzeniona, więc trudno było ją zmienić.

KOLEJNE MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA NA LEKCJI:

a) Wybrać się śladami Dziadka Mroza. Kto to jest? Skąd się wziął? Gdzie Dziadek Mróz do dziś przynosi podarunki?

b) Wykorzystanie pamięci rodzinnej. Czy rodzice, dziadkowie pamiętają Dziadka Mroza? Czy uczniowie znają radziecki film Dziadek Mróz (w Polsce znany pod alternatywnymi tytułami, np. Bajka o Mrozie Czarodzieju czy Baśń o Mrozie Czarodzieju?)